

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 167/2022
15.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Стефан Мојсић, адвокат из ..., против туженог „ЈАТ Техника“ д.о.о. Београд, Сурчин, чији је пуномоћник Владимир Ненезић, адвокат из ..., ради поништаја решење о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3812/20 од 23.04.2021. године, у седници већа одржаној 15.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3812/20 од 23.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београд П1 32/18 од 19.06.2020. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број .. о отказу уговора о раду. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да га врати на рад. Ставом трећим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев тужиоца којим је тражио да ако суд нађе да је тужбени захтев тужиоца за враћање на рад неоснован, обавезе туженог да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 448.841,07 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 30.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана 19.06.2020. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3812/20 од 23.04.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена наведена првостепена пресуда у ставу првом, другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, потврђено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртном изреке наведене првостепене пресуде у погледу износа досуђених трошкова парничног поступка са затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате, док је у преосталом делу у погледу затезне камате од дана пресуђења 19.06.2020. године па до извршности пресуде решење преиначено и одбијен захтев туженог. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права и због битне повреде одредаба парничног поступка.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. Закона о парничном поступку јер је другостепени суд оценио жалбене наводе и навео разлоге којима се руководио код доношења побијане одлуке којом је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом као и примену материјалног права, те је поступио у складу са одредбама члана 396. став 1. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог почев од 1995. године, након раздвајања „ЈАТ – Техника“ од ЈАТ-а и формирања посебног предузећа „ЈАТ – Техника“ 2006. године, наставио је да ради у том предузећу у сектору ... . У септембру 2017. године, тужилац је био распоређен на ново радно место – ... које је нижег ранга од радног места које је претходно обављао. Тужилац је почев од 02.10.2017. године престао да долази на посао, при чему за одсуство са рада није поднео захтев за коришћење годишњег одмора или слободних дана, нити је имао одобрење било ког од претпостављених да не долази на посао. Тужени је донео решење о отказу уговора о раду број .. којим је тужиоцу отказао уговор о раду због учињене повреде радне обавезе из члана 24. став 1. тачка 10. Анекса уговора о раду од 04.12.2013. године, због неоправданог узастопног изостајања са рада четири радна дана или неоправданог изостанка са рада највише пет радних дана са прекидима у току 12 месеци, и констатовао да му радни однос престаје даном достављања решења. У образложењу решења о отказу уговора о раду је наведено да је тужилац неоправдано одсуствовао са посла почев од 02.10.2017. године до 23.10.2017. године, као дана доношења решења о отказу уговора о раду. Наведено решење достављено је тужиоцу 03.11.2017. године. Доношењу решења о отказу уговора о раду претходило је упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду од 09.10.2017. године, које је тужилац примио 12.10.2017. године и у ком је наведено да су се радњама тужиоца стекли услови за отказ уговора о раду због учињене повреде радне обавезе из члана 24. став 1. тачка 10. Анекса уговора о раду из разлога што је тужилац неоправдано одсуствовао са посла почев од 02.09.2012. године, па надаље. Тужилац се није изјаснио на наведено упозорење.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је с позивом на одредбе члана 175. став 4. и члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду и одредбу члана 24. став 1. тачка 10. Анекса уговора о раду закључио да је тужилац неоправдано изостао са посла у периоду од 02.10.2017. године па надаље, дакле дуже од пет радних дана, те како је тужиоцу достављено упозорење пре отказа уговора о раду, првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиоца неоснован, имајући у виду да се и у упозорењу и у решењу наводе јасни разлози због којих је тужиоцу отказан уговор о

раду. Првостепени суд је имао у виду наводе тужиоца да упозорење и решење о отказу уговора о раду не садрже исте чињенице у погледу датума од када тужилац не долази на посао, али је оценио да је у упозорењу учињена очигледна грешка и уместо датума 02.10.2017. године погрешно је наведен датум 02.09.2017. године и оценио да наведена омашка у упозорењу не чини решење о отказу уговора о раду незаконитим, посебно код чињенице да се тужилац до дана 23.10.2017. године, дакле до доношења решења о отказу уговора о раду, није појављивао на послу, те да временски период изостанка тужиоца са посла наведен у упозорењу обухвата и временски период наведен у решењу о отказу уговора о раду.

Другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и закључио да првостепени суд доносећи пресуду правилно применио материјално право те је оценио да жалба тужиоца није основана и из којих разлога.

Правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиоца за поништај оспореног решења туженог, тужбени захтев за отклањања последица незаконитости враћањем тужиоца на рад и евентуални тужбени захтев за накнаду штете уместо враћања на рад.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14) прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Одредбом члана 180. став 1. Закона о раду прописано је да послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 2. и 3. овог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање 8 дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења, а ставом 2. да је у упозорењу из става 1. овог члана послодавац дужан да наведе основ за давања отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 10. Анекса уговора о раду од 04.12.2013. године, предвиђено је да је повреда радне обавезе због које послодавац може да откаже уговор о раду неоправдано узастопно изостајање са рада четири радна дана или неоправдано изостајање са рада највише пет радних дана са прекидима у току 12 месеци.

У конкретном случају, код утврђеног да тужилац није долазио на посао почев од 02.10.2017. године до 23.10.2017. године, као дана доношења решења о отказу уговора о раду, а изостанак са рада није оправдао, при чему је знао да неоправдано изостајање са рада представља повреду радне обавезе због које послодавац може да му откаже уговор о раду, правилан је закључак нижестепених судова да је тужилац учинио повреду радне обавезе предвиђену чланом 24. став 1. тачка 10. Анекса уговора о раду од 04.12.2013. године, чиме су се стекли услови прописани чланом 179. став 2. тачка 5. Закона о раду за отказ уговора о раду тужиоцу. Тужени је у смислу члана 180. Закона о раду, тужиоца упозорио на постојање разлога за отказ уговора о раду и оставио му рок за изјашњење. Супротно ревизијским наводима, чињеница да је у упозорењу погрешно

наведено да је тужилац неоправдано изостајао са рада почев од 02.09.2017. године уместо почев од 02.10.2017. године, не чини оспорено решење незаконитим, ни по садржини која одговора утврђеним чињеницама и квалификацији повреде радне обавезе, нити по процедури доношења оспореног решења. Сврха достављања упозорења је да се запосленом пружи прилика да се изјасни на наводе изнете у упозорењу, а уједно и томе да послодавац после изјашњења запосленог, узимањем у обзир свих околности, размотри да ли је заиста наступио чињенични и правни основ за давање отказа запосленом. Тужилац је достављањем упозорења био упознат са разлозима за отказ уговора о раду уз остављену могућност и право на изјашњење. Такође, у прилог наведеном је и чињеница да је тужилац упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду примио дана 12.10.2017. године, у периоду када је неоправдано изостајао са рада више од четири дана узастопно, при чему је и након пријема упозорења о постојању разлога за отказ уговора о раду наставио да неоправдано изостаје са посла, све до доношења решења о отказу уговора о раду, у чијем образложењу је наведено да се тужилац до 23.10.2017. године не појављује на послу.

С обзиром да је утврђено да је тужиоцу радни однос законито престао, тужени, у смислу одредбе члана 191 Закона о раду, није у обавези да тужиоца врати на рад нити да му накнади штету уместо враћања на рад, по постављеном евентуалном тужбеном захтеву тужиоца.

Како се ни осталим наводима ревизије, који представљају понављање жалбених навода и навода изнетих у првостепеном поступку и који су били предмет правилне оцене нижестепених судова, не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, то је Врховни касациони суд на основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић